

GUIA DOCENT

Egipte Antic (14501)

LLICENCIAT EN HISTÒRIA (PLA 2000)

CURS ACADÈMIC 2005-2006

PROFESSORS:

José V. Martínez **Perona (Grup AI)**

Mª Paz **García-Gelabert Pérez (Grup BI)**

I.- DADES INICIALS D'IDENTIFICACIÓ

Nom de l'assignatura:	Egipte Antic
Caràcter:	Optatiu
Titulació:	Llicenciat en Història
Cicle:	Primer cicle
Departament:	Història de l'Antiguitat i la Cultura Escrita (6 pis , Facultat de Geografia i Història)
Professor/és responsable/s:	José V. Martínez Perona Jose.V.Martinez@uv.és M^aPaz García-Gelabert Pérez paz.garcia-gelabert@uv.és

II.- INTRODUCCIÓ A L'ASSIGNATURA

El curs pretén introduir l'alumne en l'estudi de l'Antic Egipte des de la doble perspectiva d'una iniciació a l'egiptologia i d'una introducció crítica a la reconstrucció de la seua trajectòria històrica, des dels inicis del Predinàstic fins a la conquesta d' Alejandro. S' **insistirà** especialment en els aspectes institucionals, econòmics, socials, culturals i religiosos.

III.- VOLUM DE TREBALL

Fa **referència** al total d'hores, presencials i no presencials, que hipotèticament dedica l'estudiant a l'assignatura. El mòdul comprèn un total de 112'5 hores i té una càrrega de 4'5 crèdits, distribuïts al llarg de 15 setmanes. La distribució del volum de treball per a l'alumne és la següent:

➡ ASSISTÈNCIA A CLASSES.

- Assistència a classes teòriques: 1'5 hores/setmana x 15 setmanes = 22'5 hores **curs**.
- Assistència a classes pràctiques: 0'5 hores/setmana x 15 setmanes = 7'5 hores **curs**.

➡ **ESTUDI** GENERAL I PREPARACIÓ D'EXÀMENS.

- **Estudi** habitual de continguts per a la preparació de les classes teòriques: 1'5 hora/setmana x 15 **s** setmanes = 22'5 hores.
- Preparació de treballs pràctics de classe: 0'5 hores/setmana x 15 setmanes = 7'5 hores
- **Estudi** per a la preparació d'exàmens: 32 hores/**curs**

➤ ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES.

- Assistència a tutories programades: 5 hores/**curs**
- Assistència a seminaris o altres activitats guiades: 2'5 hores/**curs**
- Preparació de seminari o **treball** relacionat amb altres activitats guiades: 2'5 hores/**curs**

➤ REALITZACIÓ D'EXÀMENS.

- Realització d'exàmens i/o **proves** d'avaluació: 1 examen x 3 hores

En síntesi:

	Hores/ curs
assistència A CLASSES TEÒRIQUES	22'5
ASSISTÈNCIA A CLASSES PRÀCTIQUES	7'5
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES TEÒRIQUES	22'5
ESTUDI I PREPARACIÓ DE CLASSES PRÀCTIQUES	7'5
ESTUDI I PREPARACIÓ D'EXÀMENS	32
REALITZACIÓ D'EXÀMENS	3
ASSISTÈNCIA A TUTORIES	2'5
ASSISTÈNCIA A SEMINARIS I ACTIVITATS	12'5
PREPARACIÓ SEMINARI O ALTRES ACTIVITATS	2'5
TOTAL VOLUM TREBALL	112'5

IV.- OBJECTIUS GENERALS

Finalitzat el curs, l'alumne ha de ser capaç de:

- Conèixer els detalls essencials de les fonts històriques sobre l'Antic Egipte.
- Mostrar la relació existent entre les reconstruccions històriques i les fonts i **mètodes** empleats en tals reconstruccions.

Tindrà una visió espacial i temporal de les diferents etapes històriques i dels seus elements culturals que els donen entitat diferenciadora.

V.- CONTINGUTS

Introducció al coneixement i especificitat de les fonts literàries i arqueològiques, als sistemes de datació i periodització; a les característiques **medioambientals** i potencial agrari.

Exposició crítica i raonada de les reconstruccions històriques, des del Predinàstic a la conquesta d'Alejandro.

Presentació dels aspectes institucionals, econòmics, socials, culturals i religiosos essencials i definitoris de la cultura egípcia antiga.

VI.- DESTRESES QUE CAL ADQUIRIR

- Aconseguir una lectura crítica de les fonts i la bibliografia.
- Saber comprendre i explicar les concepcions sociològiques que caracteritzen les cultures antigues com a part integrant d'un context històric determinat.
- Adquirir la capacitat de relacionar a nivell diacrònic els aspectes comuns en les diferents cultures.
- Conèixer i utilitzar la terminologia adequada.
- Dominar la lectura i transcripció de l'escriptura jeroglífica i conèixer l'estructura gramatical bàsica de la llengua egípcia.

VII.- HABILITATS SOCIALS

- Capacitat de treball en grup.
- Capacitat d'argumentació des de criteris racionals.
- Respecte cap a opinions divergents
- Respecte cap a cultures alienes a la pròpia.
- Capacitat per a la redacció d'un text escrit comprensible i organitzat.

VIII.- TEMARI I PLANIFICACIÓ TEMPORAL

	TEMA	Setmanes
1	Introducció a l'egiptologia: fonts literàries i arqueològiques.	2
2	El mediambient : situació, configuració, clima i hidrografia	1
3	La reconstrucció cronològica: sistema de datació sotíaco , llistes reals .	1
4	Periodització i característiques de cada període històric.	1
5	L'època predinàstica.	2
6	Protodinástico i època tinita.	1
7	La formació de l'estat unitari i la seua crisi: Imperi Antic, Ier Període Intermedi.	2
8	Primer intent de reconstrucció de l'Estat unitari: Imperi Nou, II° Període Intermedi.	2
9	Segon intent de reconstrucció de l'Estat unitari: Imperi Nou, III^{er} Període Intermedi.	2
10	Cap a la dependència d'imperis estrangers: renaixement saíta , domini persa.	1

IX.- BIBLIOGRAFIA DE REFERÈNCIA

1.1.- Bibliografia obligatòria

Per a l'estudi dels 5 primers temes i la primera part del 6t (**Protodinàstic**) serà obligatori: Martínez **Perona**, J.V. *Introducción básica al estudio del Antiguo Egipto, pte, treball* que es podrà aconseguir en el Servei de reprografia de la Facultat o a través de la pàgina web del Departament d'Història de l'Antiguitat i de la Cultura Escrita.

Per a l'estudi de la 2a part del tema 6 i de la resta de temes (7 -10) serà obligatori el manual: **GRIMAL**, N. *Historia del Antiguo Egipto*. Akal, Madrid, 2004..

1.2.-Bibliografia bàsica, de caràcter general, recomanada:

DRIOTON, E. VANDIER, J. *Historia De Egipto*. Buenos Aires, 1981 (6ª ed.). EUDBA.

JAMES, T.G.H. *El pueblo egipcio*. Barcelona, 2004. Crítica.

PADRÓ PARCERISA, J. *Historia del Egipto faraónico*. Madrid, 1999. Alianza.

VERCOUTTER, J. "Egipto hasta finales del Imperio Nuevo". LÉVÊQUE, P. *Las Primeras Civilizaciones. Tomo I: De los despotismos orientales a la ciudad griega*. Madrid, 1991: 59-82. Akal.

DAUMAS, F. *La civilización del Egipto faraónico*. Barcelona, 2000.

SAUNERON, S. *La Egiptología*. Barcelona, 1971. Col. ¿Qué se?, 40.

HORNUNG, E. *Introducción a la egiptología. Estado, métodos, tareas*. Barcelona, 2000. Trotta.

MONTET, P. *La vida cotidiana en el Egipto de los faraones*. Barcelona, 1983. Argos/Vergara.

CIMMINO, F. *La vida cotidiana de los egipcios*. Madrid, 1991. Edaf.

DONADONI, S y otros. *El hombre egipcio*. Madrid, 1991. Alianza.

DESROCHES NOBLECOURT, Ch. *La mujer en tiempos de los faraones*. Madrid, 1999. Complutense.

ROBINS, G. *Las mujeres en el Antiguo Egipto*. Madrid, 1996. Akal.

HUSSON, G. VALBELLE, D. *Instituciones de Egipto. De los primeros faraones a los emperadores romanos*. Madrid, 1998. Cátedra.

DAUMAS, F. *Los dioses de Egipto*. Buenos Aires, 1977. Lidium.

FRANKFORT, H. *La religión en el antiguo Egipto*. Barcelona, 1998. Laertes.

HORNUNG, E. *El uno y los múltiples. Concepciones egipcias de la divinidad*. Barcelona, 1999. Trotta.

WILKINSON, R.H. *Todos los dioses del Antiguo Egipto*. Madrid, 2003.

CASTEL RONDA, E. *Gran diccionario de Mitología Egipcia*. Madrid, 2001. Alderabán.

RACHET, G. *Diccionario de la Civilización Egipcia*. Barcelona, 1992. Larousse.

SAW, I. NICHOLSON, P. *Diccionario Akal del Antiguo Egipto*. Madrid, 2004. Akal.

BAINES, J. MALEK, J. *Egipto. Dioses, templos y faraones*. Barcelona, 1988. Original: *Atlas of Ancient Egypt*.

BRESCIANI, E. *Letteratura e poesia dell'antico Egitto. Cultura e società attraverso i testi*. Torino, 1999. Einaudi Tascabili.

SERRANO DELGADO, J.M. *Textos para la Historia Antigua de Egipto*. Madrid, 1993. Cátedra.

LÓPEZ, J. Ed. *Cuentos y fábulas del Antiguo Egipto*. Barcelona, 2005. Trotta.

MANETON. *Historia de Egipto*. Madrid, 1993. Alianza.

GALÁN, J.M. Ed. *El Imperio egipcio. Inscripciones ca. 1550-1300 a.C.* Barcelona. Trotta.

2.- Bibliografia adicional o complementària, més específica:

TRIGGER, BG. Y otros. *Historia del Egipto Antiguo*. Barcelona, 1997. Crítica.

KEMP, B.J. *El Antiguo Egipto. Anatomía de una civilización*. Barcelona, 2003. Crítica.

PARRA ORTIZ, J.M. *Historia de las pirámides de Egipto*. Madrid, 1997. Complutense.

EDWARD, I.E.S. *Las Pirámides de Egipto*. Barcelona, 2003. Crítica.

WILKINSON, R.H. *Los Templos del Antiguo Egipto*. Barcelona, 2002. Destino.

WILSON, J.A. *La Cultura Egipcia*. México, 1984. FCE.

CASTEL RONDA, E. *Egipto, signos y símbolos de lo sagrado*. Madrid, 1999. Alderabán.

CASTEL RONDA, E. *Los sacerdotes en el Antiguo Egipto*. Madrid, 1998. Alderabán.

X.- METODOLOGIA

El desenvolupament de l'assignatura s'estructura entorn dels punts següents:

a) Dos hores de classes presencials: es requerirà l'assistència de l'alumne, baix control regular del professor. Estes hores es distribuïran de la manera següent:

1) D'una banda lliçons teòriques impartides pel professor, durant 1'5 hores a la setmana, en les que s'exposaran a l'estudiant els aspectes essencials de la matèria, tractant de sistematitzar i facilitar al màxim la gran quantitat de bibliografia existent. Igualment, i amb anterioritat a l'exposició dels continguts de cada tema, serà necessària la lectura d'aquell manual o d'aquells textos que prèviament se li indicaran. La dita lectura i preparació serà obligatòria i objecte d'un control o avaluació contínua.

2) Així mateix es pretén ressaltar el caràcter pràctic, ajudant a l'alumne en la lectura i transcripció de l'escriptura jeroglífica, comentari de material gràfic i de textos. La realització dels exercicis pràctics tindrà lloc durant 0'5 hores a la setmana, dins de les classes presencials establides.

b) Preparació d'un treball opcional: pel que l'alumne que **ho desitge** podrà incrementar la seua nota final fins a un màxim de 2 punts, amb l'excepció que es podrà obtindre la màxima qualificació sense la realització d'aquest treball. El treball, que podrà ser individual o col·lectiu, consistirà a analitzar un tema concret històric o cultural de l'Antic Egipte. Es requerirà un control regular del desenvolupament del treball al llarg del curs durant les tutories programades, en les que es recomanarà la bibliografia necessària i el tema a triar si l'alumne no proposa un per endavant. Els treballs hauran de ser entregats, degudament fets, en data segons s'indica en el cronograma adjunt .

c) Assistència a Seminari o activitats complementàries: Dins d'aquest apartat s'inclou l'assistència obligatòria de l'alumne a una activitat, organitzada pels professors de l'assignatura, que consistirà en la visita a la secció d'arqueologia egípcia del Museu Arqueològic Nacional de Madrid o el de la Fundació Clos de Barcelona. Es controlarà

l'assistència a les activitats programades. Igualment, serà imprescindible perquè siga valorada l'activitat, l'entrega d'un resum-comentari de l'activitat.

d) Assistència a tutories no programades:

A més de l'assistència obligatòria a les tutories programades, amb l'objectiu de controlar el desenvolupament del treball en equip, els estudiants podran assistir a les hores d'atenció als alumnes que el professor tinga establides, per a realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura. Estes consultes es poden realitzar, si fóra necessari, a través del correu electrònic. Les adreces de correu de les professores responsables de l'assignatura es troben al començament de la **present** guia (veure punt I: Dades inicials d'identificació).

L'horari d'atenció a alumnes establert per al curs 2005-2006 està encara per determinar

José V. Martínez **Perona**

Mª Paz **García-Gelabert** Pérez

Cronograma de la signatura:

SETMAN A	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny
Primera	Exàmens parcials				
Segona	Exàmens parcials		Vacances		Exàmens
Tercera		Falles	Vacances	Entrega treball opcional	Exàmens
Quarta				Activitat complementària	Exàmens finals

XI.- AVALUACIÓ DE L'APRENENTATGE

1r Assistència presencial i participativa a les classes teòricopràctiques. Els professors realitzaran un control regular per a garantir l'assistència obligatòria.

2n Seguiment de la preparació de les classes teòriques a través del control de les lectures de manuals i textos recomanats, per mitjà de la realització de **proves** periòdiques a l'inici de cada tema.

3a Valoració de les tasques pràctiques que es vagen exigint al llarg del curs, com l'entrega comentaris de textos o l'exposició oral de lectures recomanades.

4t'Assistència a les tutories programades, així com a les hores d'atenció alumnes en què es vulguen plantejar **voluntariment** dubtes o consultes sobre qualsevol aspecte de l'assignatura.

5a Assistència a l'activitat complementària: visita a una col·lecció d'arqueologia egípcia, segons la planificació vista anteriorment, amb posterior valoració del nivell de participació i comprensió dels objectes vistos .

6a Si és el cas, valoració del treball voluntari

7m'Examen final, en el que s'exigirà tant l'exposició dels coneixements teòrics adquirits, com el desenvolupament d'una **prova** pràctica (transcripció-traducció d'unes quantes frases en escriptura jeroglífica, comentari de text o de material gràfic).

El percentatge exacte que representa cada un d'estos aspectes en la nota final és el següent:

Prova escrita	50%
Proves preparació classes teòriques (lectures manual, etc.)	25%
Avaluació classes pràctiques	15%
Activitats complementàries	10%
TOTAL	100 %